

bb. 45. hagyományos szerb karácsony, szerb nyelvű színmű-előadás battonyán

vid fm/il hgy

1974. január 7.

...osi szokás szerint január 7-én tartották a hagyományos szerb karácsonyt a három nemzetiség-lakta békés megyei battonyán.

...egész napon át nagy volt a vendégjárás, a családok a ajándékokkal kedveskedtek egymásnak. este pedig a művelődési központban a délszláv klub tagjai eredeti szerb népszínművet adtak elő./mti/

..-

b. 46. az újév első magyar filmbemutatója

t/nm/pá/rj zs

1974. január 7.

...hétfőn a puskin filmszínházban az év első hazai premierjeként bemutatták szűcs jános filmrendező első alkotását a szerelem határai című színes produkciót, amelyet marosi gyula írt fenékel judit novellája alapján. a mai falu életéről szóló történet főbb szerepeit drahotja andrea, káldi nóra, bitskey tiber és szirtes ádám alakítja. a film operatőre jankura péter, a zeneszerző pedig durkó zsolt.

/mti/

..-

bb. 47. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig

il hgy

- 42. időjárás
- 43. tokácsi lajos
- 44. képzőművészeti tárlat
- 45. hagyományos szerb karácsony
- 46. az újév első magyar filmbemutatója
- 47. hír jegyzék

..-

- v é g e -

- 32 -

Készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
Deyeltes szerkesztő: koncz antal
szerkesztette: halasi györgy

mti/

M. 2/25

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1974. január 7.

bb. 1. téli egészségügyi tanácsok

i vt/mm/hi/il cz

1974. január 7.

...közismert, hogy hazánkban a tél hagyományosan az eszemiszom időszak. ezekben a hónapokban az emberek hajlamosak arra, hogy nagymennyiségű zsíros ételt - főként disznótorost - fogyasszanak. nagyobb a keletje ilyenkor a különféle szeszesitaloknak, a pálinkának, a rumnak, s kedvelt ital télen a forralt bor is. az egészségügyi szakemberek ezután is felhívják a figyelmet arra, hogy az alkohol - csakugy mint a sokféle zsíros étel - télen éppen olyan ártalmas, mint más évszakokban, akár a szeszes italok, akár a zsíros ételek mértéktelen fogyasztása mindenképpen káros az egészségre. különösen az idősebb korosztályba tartozók és a gyerekek tartozkodjanak a túlzásoktól.

...a tapasztalatok szerint a szervezet télen nehezebben alkalmazkodik a környezethez, mint nyáron. az orvosok szerint - mostanában eléggé változékony időjáráshoz igazodva - célszerű rétegesen, melegen öltözni, minél több vitamindus, kalóriaszegény ételt fogyasztani, elsősorban mirelit készítményeket, tejtermékeket, gombát sovány húsfélét, főzelékeket.

/folyt.köv./

- 1 -

KA

bb. 45. hagyományos szerb karácsony, szerb nyelvű színmű-előadás battonyán

vid fm/il hgy

1974. január 7.

Ósi szokás szerint január 7-én tartották a hagyományos szerb karácsonyt a három nemzetiség-lakta békés megyei battonyán.

egész napon át nagy volt a vendégjárás, a családok a ajándékokkal kedveskedtek egymásnak. este pedig a művelődési központban a délszláv klub tagjai eredeti szerb népszínművet adtak elő./mti/

b. 46. az újév első magyar filmbemutatója

t/mm/pá/rj zs

1974. január 7.

Hétfőn a puskin filmszínházban az év első hazai premierjeként bemutatták az öcs János filmrendező első alkotását a szerelem határai című színes produkciót, amelyet marosi Gyula írt fenékel Judit novellája alapján. a mai falu életéről szóló történet főbb szerepeit dráhoja Andrea, Káldi Nóra, Bitskey Tibor és Szirtes Ádám alakítja. a film operátora Jankura Péter, a zeneszerző pedig Durkó Zoltán.

/mti/

bb. 47. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától zárásig

il hgy

42. időjárás

43. tokácsi Lajos

44. képzőművészeti tárlat

45. hagyományos szerb karácsony

46. az újév első magyar filmbemutatója

47. hírjegyzék

- v é g e -

- 32 -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: Burján Sándor
összelejtés szerkesztő: Koncz Antal
szerkesztette: Halasi György

/mti/

1974. 1/25

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1974. január 7.

bb. 1. téli egészségügyi tanácsok

i vt/mm/hl/il cz

1974. január 7.

Közismert, hogy hazánkban a tél hagyományosan az eszem-iszom időszaka. ezekben a hónapokban az emberek hajlamosak arra, hogy nagymennyiségű zsíros ételt - főként disznótorost - fogyasszanak. nagyobb a keletje ilyenkor a különféle szeszes-italoknak, a pálinkának, a rumnak, s kedvelt ital télen a forrált bor is. az egészségügyi szakemberek ezután is felhívják a figyelmet arra, hogy az alkohol - csakugy mint a sokféle zsíros étel - télen éppen olyan ártalmas, mint más évszakokban. akár a szeszes italok, akár a zsíros ételek mértéktelen fogyasztása mindenképpen káros az egészségre, különösen az idősebb korosztályba tartozók és a gyerekek tartozkodjanak a túlzásoktól.

a tapasztalatok szerint a szervezet télen nehezebben alkalmazkodik a környezethez, mint nyáron. az orvosok szerint - mostanában eléggé változékony időjáráshoz igazodva - célszerű rétegesen, melegen öltözni, minél több vitamindus, kalóriaszegény ételt fogyasztani, elsősorban mirelit készítményeket, tejtermékeket, gombát sovány húsfélét, főzelékeket.

/folyt.köv./

- 1 -

14

bb. 1./ téli folyt./ 11

ugyancsak megszívlelendő orvosi tanács: tartozkodjunk minél többet a szabad levegőn, mozogjunk, sportoljunk, hogy megszabaduljunk az izomszövetekben lerakodott fölösleges szénhidrát és zsírmennyiségtől, védekezzünk a téli cseppfertőzés ellen is, amelynek legfőbb forrásai a túlzsúfolt helyek: presszók, pályaudvarok, mozi előcsarnokok, a rosszul szellőző, túlűtött helyiségek./mti/

bb. 2. „rekord év”, a tudományos ismeretterjesztő társulat történetében - dr. Vonsik Gyula főtitkár nyilatkozata

1 nm/pá/h/11 cz

1974. január 7.

a számszerű adatokat és a minőséget tekintve egyaránt sokat fejlődött az elmúlt évben a tudományos ismeretterjesztő társulat munkája - mondotta dr. Vonsik Gyula főtitkár az mti munkatársának. első alkalommal fordult elő a tit történetében, hogy a tanfolyami órák száma jóval meghaladta az előadások számát: ez különösen azért örvendetes, mert így megfelelőbb, szervezettebb körülményeket tudunk teremteni a tudományos ismeretterjesztés számára. az előzetes becslések szerint tavaly 120-130 ezer óra hangzott el a különböző komplex programokon, a munkavédelmi felkészítőknél és más tematikus sorozatokon és mintegy 100 ezer órában tartottak különböző egyedi előadásokat. a hallgatóság száma lényegében megfelel a sokévi átlagnak. újdonság a tit életében, hogy olyan statisztikai rendszerre térünk át, amely alkalmas gépi feldolgozásra, ezzel olyan korszerű információ lesz a társulat kezében, amely lehetővé teszi a helyzet azonnali értékelését, megkönnyíti a pillanatnyi igényeknek megfelelő oktatási formák, módszerek tervének kidolgozását. így az esetlegesség egyre inkább visszaszorul a munkában, s lehetővé válik olyan hosszútávra szóló tervek elkészítése, amelyek valóban megteremtik a különböző ismeretanagok szorosabb kapcsolatait a hatékonyabb tudomány-népszerűsítést.

- ebben az évben jöttek létre alsóbb szinten a különböző üzemi, hivatali, intézményi tit szervezetek is - mondotta dr. Vonsik Gyula. - ezeknek kettős előnye van, egyrészt egy adott cél érdekében jobban össze tudják fogni az illető terület értelmiségét másrészt lehetővé teszik, hogy a társulat közelebb kerüljön a mindennapi élethez, nem utolsósorban a termelési gyakorlatokhoz azáltal pedig könnyebben felismerhetők a helyi igények és problémák. az új szervezési formával tovább nőtt a tit taglétszáma is.

/folyt.köv./

- 2 -

cobb. 2./rekord ... folyt./ 11

1973-ban két belső kiadvány látott napvilágot a társulat életében. a tájékoztató az intézmény szervezeti életéről ad információt, míg a műhely módszertani segítséget nyújt az érdeklődőknek. jelentős változást hozott az új módszertani tudományos tanácsok életre hívása is. az 1973-ban megkezdett kísérleti tevékenység eredményei biztatóak, az új főtí tovább növeli a tudományos ismeretterjesztő munka hatékonyságát.

nagy munkát végzett a választott testületekben dolgozó 4500 főnyi aktív. a társulat ilyen hatalmas létszáma eddig még nem dolgozott. rendkívül jól sikerültek vándorgyűléseink is, a nyári egyetemek résztvevőinek száma elérte a 2200-at, amire ugyan csak nem volt még példa. valamennyi szocialista országból és 23 tőkés országból vettek részt az elmúlt nyáron szervezett 17 társadalmi, gazdasági művészeti szabadegyetemen.

az idei évben tovább kívánjuk folytatni 1973. sikereit - folytatta a tit főtitkára. - munkánkat elsősorban a mezőgazdaság, fizikai dolgozók, az üzemi munkások és az ifjúság körében kívánjuk erősíteni. eddig a tudományt akartuk megismertetni az emberekkel, most azt mondjuk - hogy az embereknek problémáik vannak a hétköznapi életben, amire tőlünk várnak tudományos választ. ebben kell segítségükre lenni országos szinten. jövőre szervezetté kívánjuk tenni az előadók módszertani felkészítését, biztosítják a rendszeres módszertani tájékoztatást. tovább erősítjük a tanfolyam jellegű tevékenységet. sok újdonságot ígérnek a nyári egyetemek is. a tervek szerint 17 működik majd 21 tagozattal. új nyári egyetemek várják majd az érdeklődőket salgótarjánban, miskolcon, kacsakemén és kísérletképpen baján./mti/

bb. 3. iskolamúzeum göcsejben

vid ká/11 cz

1974. január 8.

a göcseji tájegység szívében fekvő nova községben a helyi pedagógusok hozzáálltak az iskola-múzeum kialakításához. a régi idők falusi kislakóját bemutató állandó kiállítást a gönczi ferenc néprajzkutatóról elnevezett községi helytörténeti múzeumban rendezik be. a régi emléktárgyak, iskolai eszközök nagyrésze már együtt van. a helyben gyűjtött kiállítási anyagot a lenti járás területén fellelhető iskolatörténeti emlékekkel egészítik ki.

/mti/

- 3 -

bb. 4. csonttollu madarak a balaton vidékén

vid ká/11 cz

1974. január 8.

a madárvilág közép-európai menedékhelyén, a balatonon csapatosan tüntek fel az elmúlt napokban a már évek óta rendszeres téli vendégek, a csonttollu madarak. a hidegebb tájakról megérkeztek a magyar tengerhez a kék jégmadarak is. a jüvevények a patakok balatoni forkolatánál a nádasokban és a keszthelyi öböl környékén tanyáznak./mti/

bb 5. mecseki január: a csucson hó, a völgyekben hóvirág

vid ká/11 cz

1974. január 8.

a mecsek legmagasabb csucsait hótakaró borítja, ám a völgyekben tavaszias a kép: a több-hete tartó szokatlanul enyhe időjárás hatására kinyíltak az ideai első vadvirágok, ezen a déli fekvésű tájon nem tartozik a ritkaságok közé a téli virágfakadás, most azonban egyszerre többféle virág is kihajtott. pécs belvárosába napok óta kosárszám árulják a hóvirágot, nyílik a védett illatos hunyor, a sárga kankalin és itt-ott erdei ibolyát is találni. a füz- és mogyoróbokrokra megjelentek az első barkák. megéledt a madárvilág is: a vadgerlek például több felé költenek a mecsekeken./mti/

bb. 6. janus panonius, berzsenyi, petőfi - rajzsorozaton

vid ká/11 cz

1974. január 8.

a pécsen élő martyn ferenc kossuth díjas festő és grafikus művész három nagy rajzsorozatot fejezett be, amelyekkel egy-egy nagy költőnk műveit illusztrálta. janus panonius halálának 500. évfordulója alkalmából negyven lapból álló sorozaton rajzolta meg a humanista poéta képét, környezetét és illusztrálta verseit. petőfi sándor születésének 150. évfordulójára készítette el a „petőfi olvasása közben”, című rajzsorozatát, amelynek képei nem egyszerűen illusztrációk, hanem kifejezik a művész gondolatait is a költőről és kőtteményeiről.

/folyt.köv./

- 4 -

bb. 6. /janus ... folyt./ 11

a közeli években ünnepeljük berzsenyi dániel, a magyar felvilágosodás nagy költője születésének 200. évfordulóját és ebből az alkalomból martyn ferenc rajzsorozatát szentelt a „niklai remete”, életének, költészetének. az irodalmi rajzok könyvekben is megjelentek, illetve megjelennek./mti/

bb. 7. kísérleti ház a balatonkenesén - zsaluszekrények műanyagból

vid ká/11 cz

1974. január 8.

az évm. műszaki fejlesztési főosztályának támogatásával a balatonkenesei irányi ipari szövetkezet telephelyén felépítette az első ugynevezett iglu-elamos épületet. a 63 négyzetméteres vikendház tartófalait polisztírol habból készült zsaluszekrényekkel képezték ki. ezeket a zsaluszekrényeket sejtyszerűen illesztették össze és a betonnal történt beöntés után benthagyták a falban. a zsaluszekrények műanyagfala tartó funkcióján kívül kiváló hő és hangszigetelést ad az épületnek. a hőtechnikai vizsgálatok a fűtésnél 40 százalékos megtakarítást ígérnek. a kísérleti épületre kívül üvegszálszövetet borították. a zsaluszekrények belső fala közvetlenül tapétával takarható. a szövetkezet megkezdte a főlkészülést a zsaluzat üzemszerű gyártására./mti/

felhasználható 9 órától

bb. 8. tovább fejlődnek ujjpest és heves megye kapcsolatai

t gy/fk/h1/11 cz

1974. január 8.

az eltelt másfél esztendőben ujjpesten és a testvér heves megyében rendezett centenáriumi program-sorozat elérte alapvető célját. módot nyújtott a két közigazgatási terület tapasztalatcseréjére, ~~személyes~~ barátságok kitakutására, a művészi izlés és tájékozottság fejlesztésére. mindez végső soron az egészséges lokálpatriotizmust is erősítette - állapították meg a iv. kerületi tanács keddi végrehajtó bizottsági ülésén, amelyen a centenáriumi eseményeket mértegették./folyt.köv./

- 5 -

bb. 8./ tovább folyt./ 11

egyöntetű vélemény szerint hevesben és ujbudán is a centenáriumi események sok hasznosítható tanulsággal szolgáltak. az 1973. decemberében zárult centenáriumi év ujbudán is széles körű mozgalommá vált. a köznevelődés szinte minden formáját felhasználták annak érdekében, hogy ujbuda lakossága megismerje heves megye népművészeti, művészeti, kulturális hagyományait és eredményeit, valamint hogy a megye lakossága képet kapjon ujbuda kereskedelmi városfejlesztési és rekonstrukciós terveiről, kulturális életének eseményeiről. egerben tavaly október 28. - november 2. között ujbuda napokat a budapesti kerületben november 12-18. között heves megyei napokat rendeztek. a szocialista brigádvezetők tanácskozásán 45 ujbuda brigádvezető részvételével, a iv. kerületi pedagógus delegáció tapasztalat-cseréjét 38 iskolaigazgató és vezető óvónő közreműködésével bonyolították le. nagy érdeklődés kísérte például az ujbuda ipari termékek bemutatóját, amelyet eger üzlethálózatában mutattak be. az események érdekes állomása volt hatvan, ahol tavaly áprilisban „munkásörökség”, címmel veterántalálkozót, majd „gyermekszemmel”, címmel gyermekrajz-kiállítást rendeztek. hevesben, majd gyöngyösön nagy sikert aratott a „budapest 100 éve”, címmel bemutatott dokumentumkiállítás. a végrehajtó bizottság ülésén eredményes rendezvényként értékelték azt a szellemi vetélkedőt, amelyet tavaly az egyi vállalatok szocialista brigádjai rendeztek ujbuda életéről, valamint a kerület és eger szocialista brigádvezetőinek tanácskozásán. e programok alkalmával ujbuda eredményeit, életét mintegy 8 ezer heves megyei lakos ismertte meg közelebbről. /mti/

bb. 9. vitis, márká, teit - bővül az Uditóital választék

1 kg/mm/sl/1l cz

1974. január 8.

a korszerűsödő életmóddal mininkább emelkedik az Uditóital-fogyasztás. az 1967. évi egy főre jutó négy liter 1973-ban már 15 literre emelkedett, s 1975-ben várhatóan már átlag 26 liter palackozott szénsavas Uditóitalt iszik egy-egy lakos az országban.

a coca és a pepsi-cólának és más kedvelt Uditóitaloknak hamarosan újabb vetélytársai lesznek. a magyar állami pincegazdaság márká néven rövidesen új Uditóital-családdal gazdagítja a választékot, a fővárosi ásványvíz és jégipari vállalat margitszigeti szikvízüzemében pedig már megkezdődött az úgynevezett vitis Uditóital gyártása.

/folyt.köv./

- 6 -

bb. 9./ vitis folyt./ 11

ez az ital a Traubi-sodához hasonlóan szőlőléből készül, muskotály ízű. jelenleg már 5 ezer palackot töltenek meg naponta vitis léből. az idén egyébként teit italok gyűjtőnéven diétások részére is újfajta Uditó jelenik meg a boltokban narancs- és citromízű ásványvíz formájában

az ételmezésipari tudományos egyesület Uditóital szakosztálya tagjai is részt vesz az országos műszaki fejlesztési bizottság koncepciójának kidolgozásában, amely az alkoholmentes Uditóital-gyártás műszaki fejlesztésének feltételeivel foglalkozik. a koncepció elkészülte után újabb lendületet adhat a korszerű, jó minőségű hazai alapanyagú Uditóital-készítésnek. /mti/

- - -

- 7 -

bb 10. új év., új feladat: a zalaegerszegi ruhagyárban korszerűsítik a termelés irányítást és a gyári adminisztrációt

vid ká bh -cz

1974. január 8.

mint ismeretes a zalaegerszegi ruhagyárban magasabb termelékenységét biztosító üzem- és munkaszervezést valósítanak meg, olyan termelési rendet, amelynek eredményeként a termelékenység növekedésével párhuzamosan emelkedik a dolgozók keresete is. hazai tapasztalatok híján a gyár külföldi szervező iroda segítségét vette igénybe, ez a szervezői iroda vállalta, hogy lényeges beruházás nélkül 10-15 százalékkal növeli a gyár termelékenységét. az üzem- és munkaszervezés első szakasza, vagyis a gyár termelőegységeinek átstrukturálása, 1973. szeptemberében befejeződött. az üzem- és munkaszervezés sok tartalmat tárt fel, beruházás nélkül már a szervezés folyamán növekedett a munka termelékenysége. a zakót gyártó szalagokon például csaknem 30%, a nadrág gyártó szalagokon csaknem 20% és a felsőkabátokat gyártó szalagokon, a legutóbbiakra hagyták a munkaszervezést, 2,3 százalékkal nőtt a termelékenység. a gyár gazdasági vezetői szerint az üzem- és munkaszervezés költségei a kedvező önköltség alakulás és a termelékenység növekedés folytán már 1973-ban, azaz egyetlen év alatt megtérültek. mivel a szervezés új bérezési forma kialakítását is megkövetelte, a korábbi csoportos bérezést az egyéni bérezés váltotta fel, így érvényre jut az az elv, hogy aki többet dolgozik, többet is keres, egy év alatt 10-40 százalékkal nőttek a gyárban a munkáskeresetek.

135

most újabb feladatok megoldása előtt áll a zalaegerszegi ruhagyár. a korszerű termelést korszerűen kell irányítani, gyors, korszerű adminisztrációra van szükség. 1974-ben a termelés fokozatos növelése, a már alkalmazott technológiák finomítása mellett a termelőegységek kiszolgálását biztosító irányítás és adminisztráció szervezése kerül napirendre. /mti/

--

bb 11. minta belvizrendszer csongrádban

vid ká bh -cz

1974. január 8.

csongrád megyében ujszeged, szőreg és tiszaszéget 58 négyzetkilométeres térsége csapadékos esztendőkből mindig sokat szenvedett a belvizektől. hazánk e mélyfekvésű vidékén az alsó-tiszavidéki vízügyi igazgatóság most befejezte a belvizrendszer rekonstrukcióját. az igazgatóság, a vizgazdálkodási társulat és az érdekeltektől mezőgazdasági üzemek együttesen több mint 50 millió forintot költöttek a korszerűsítésre. a régi csatornahálózatot bővítették, növelték áttervezési képességét és új csatornát, valamint két új elektromos szivattyútelepet építettek.

az országos vízügyi hivatal az ujszegedi belvizrendszert mintabőlzetnek jelölte ki, mert az a legkorszerűbb technológia alapján épült meg. a főművek nemcsak a vizek elvezetését szolgálják, de aszályos időszakban öntözővizet szolgáltatnak a mezőgazdaságnak. /mti/

--
- 8 -

bb 12. nagyteljesítményű szántóföldi permetező gépeket gyártanak veszprémben

vid ká bh -cz

1974. január 8.

a veszprém megyei mezőgépi vállalat üzemében megkezdtek a novor-1005 jelű középnyomású permetezőgépek sorozatgyártását. a vállalat az elmúlt évben mutatta be ezt a nagyteljesítményű, munkásvédelmi szempontból is kiváló gépet a kereskedelmi képviselőinek, amelyet az agromasexpo-73 bemutatón aranyéremmel tüntettek ki.

az agrotársulat megrendelésére a nagyteljesítményű permetező gépekből március végéig 600-at adnak át a mezőgazdasági üzemeknek. /mti/

--

bb 13. határidő előtt készülnek el a testvériség gázvezetékek és az olefin etilén vezeték csövei

vid ká bh -cz

1974. január 8.

a dunai vasmű csőgyárában folytatják és néhány hét múlva befejezik a testvériség gázvezetékek és az olefin etilén vezeték csöveinek gyártását. az előbbiből csak 13 km-nyi, az utóbbiból 3 km-nyi maradt 1974-re. a testvériség csöveket nyolctiznapos határidő rövidítéssel február elejére, az olefin csöveket kéthónapos rövidítéssel január végére elkészítik.

az országos kőolaj- és gázipari társulat a jóminőségű gázcsövekért levélben fejezte ki köszönetét a csőgyártóknak.

a határidő rövidítésekkel felszabadult időt, illetve gépi kapacitást a vasmű csőgyára arra használja fel, hogy elkészítse a mátraaljai szénbányászati társulat kivitelezésében épülő vegyipari benzínvezetékhez szükséges harminc kilométernyi hegesztett csövet. /mti/

--

- 9 -

8.00 bh

ghg

bb 14. játékgár

vid bh -cz

1974. január 8.

a jelentős részben különféle játékszereket készítő szegedi
nívó ktsz több mint 22 millió forintos beruházással 6 000
négyzetméter alapterületű üzemcsarnokot építtetett a város
egyik új ipari övezetében, s ezzel újabb üzem költözött ki a
város belterületéről. a korszerű új üzemből lehetőségük nyílt
arra, hogy a termelést megkétszerezzék. az idén már több mint
ötvenmillió forint értékű cikket gyártanak. ennek csaknem a
felét exportra, jelentős részben az NSZK-ba, Angliába, skandiná-
viába szállítják. különösen kedveltek külföldön a fából készült
színes játékszerek, bababutoraik. /mti/

bb 15. tovább bővül, korszerűsödik az áfészek kereskedelmi
hálózata - Bartolák Mihály nyilatkozata

i ol tr bh -cz

1974. január 8.

hol tart a fogyasztási szövetkezetek fejlesztési prog-
ramjának megvalósítása? - a kérdésre Bartolák Mihály, a
szövetség elnökhelyettese elmondta az MTI munkatársának,
hogy a fősúlyt a belkereskedelmi és vendéglátóhálózat gyors
ütemű bővítésére helyezték. noha - a lehetőségekhez
igazodva - némileg csökkentették az eredeti előirányzatot, a szö-
vetkezetek a negyedik ötéves tervben így is várhatóan mintegy
300 000 négyzetméternyi alapterülettel bővítik a kiskereskedelmi
üzlethálózatot. az utóbbi három év alatt összesen 190 000
négyzetméter alapterületnyi kereskedelmi létesítményt helyez-
tek üzembe; ezen belül 181 jelentősebb, nagyobb üzletház, abc
áruház, étterem, egyebek között például kecskeméten, Győrben,
Várpalotán, Tamásiban, Dombóvárott és Derecskén.

- 1974-75 -ben még további 106 nagy egység kapcsolódik a
hálózatba - mondotta a szövetség elnökhelyettese -, egyebek között
Pécsen, Kiskunmajsán, Mezőkovácsházán, Makón, Mórban, Nyír-
egyházán és Balatonfüreden épülnek áruházak; Lajosmizsén, Solton,
Kapunyóvároson, Komádiban és Nádudvaron pedig nagyobb étterem lé-
tesül. 1975-ben előreláthatólag 11 olyan beruházás - áruház-
építés - kezdődik, amelyek megvalósulása 1976-ra huzódik majd át.

/folyt. köv./

- 10 -

8.06 bh

grg

bb 15. /tovább bővül, ... folyt./ bh

- az utóbbi három év során nagyot léptek előre az áfész-ek
helyi árualapokat bővítő ipari tevékenység fejlesztésében is.
Egyebek között 16 huszfeldolgozó üzemot adtak át rendeltetésének:
több régit korszerűsítettek, illetve bővítettek. az áfész-ek je-
lenteg mintegy 160-170 ezer darab sertés és egyéb vágóállat fel-
dolgozására alkalmas kapacitással rendelkeznek. a működő 54 kor-
szerű szövetkezeti sütőipari üzemből 22 a jelen ötéves terv
idején kezdett munkához. a szövetkezeti sütőüzemek évi teljesíté-
ménye ma már 350 000 mázsa kenyér és péksütemény.

- nagy erőfeszítéseket tettek az áfész-ek a hűtőtér növele-
sére, amihez állami támogatást is kaptak. ennek köszönhető a múlt
évben 568 darab nagykapacitású, összesen 20,8 millió forintot érő
hűtőgéphez jutottak. ezek 50 százaléka mélyhűtő berendezés, ami
lehetővé teszi, hogy a falvak lakosságát újfajta élelmiszerek-
kel, -árakkal és mélyhűtött cikkekkel láthassák el. saját
beszerzésként még további 1 400 darab különböző hűtő-vitrin,
pult, hűtőláda és ipari hűtőszekrény - valamint fagylaltgép
állt munkába, ... összértékük meghaladja a 26 millió forintot.
Kifejezetten az áfész-ek külterületi és tanyai boltjai számára
készült a „Lehel” hűtőgépgyárban több mint kétezer darab kis-
mértetű hűtőgép. ilyenformán a múlt évben 2460 tanyai és
boltban is megkezdte a tej- és tejtermékek, az alkoholmentes
üdítőitalok, felvágottak, stb. árusításának minimális technikai
feltételeit. a múlt évben elkészült 67 darab, összesen 903 köb-
méternyi hűtőtérrel biztosító hűtőkamra is, de ezen túlmenően több
millió forintot fordítanak arra, hogy továbbfejleszthessék a hűtő-
apparátusok és fagylaltgépek köicsönzésére a múlt évben megindított
akciót. *Uirelit * Jereumbhelek b bulos*

- általában arra törekszünk, hogy bővítsük a tagságnak és a
terület lakosságának nyújtott szolgáltatásokat is. az áfész-ek
Üllőn, Tápiószecsén, Csanádapácán, Nyíregyházán szolgáltatóhá-
zat, Mezőkövesden pedig vegytisztító szalont állítottak üzembe.
nőtt az egyéb ipari tevékenységek mértéke is: nyíradonyban,
okányban, kertán falpari-; Mezőkövesden, Füzesabonyban, Balaton-
keresztúron és ugyancsak kertán beton-, ; a délbudai áfész-nél
pedig műanyagüzem létesült. egyébként a szövetkezetek számára
ezen a területen is az 1974-es esztendő a tagság és a lakos-
ság érdekeinek fokozottabb szolgálatát jelenti-, fejezte be
nyilatkozatát Bartolák Mihály, a szövetség elnökhelyettese. /mti/

- 11 -

8.15 bh

grg

bb 16. egymilliárd forint értékű szerződéskötések - új rendszerű víztisztító berendezések a környezetvédelem szolgálatában

vid bh -cz

1974. január 8.

a tatabányai szénbányáknál hét évvel ezelőtt kezdték meg az új rendszerű víztisztító és dúsító berendezések gyártását. közismert, hogy a víztisztítás, a folyók szennyezése elleni védekezés világszerte mindinkább sürgető feladat. a szakemberek becslése szerint hazánkban 1985-ben naponként már 2,5 millió köbméter szennyvíz megtisztításával kell számolni, s ez a mennyiség a jelenleginek a többszöröse. így érthető, hogy a tatabányai új berendezések, eljárások iránt egyre fokozódik az érdeklődés. a víztisztító és dúsító berendezések gyártásának a kapacitását már 1975-ig lekötötték. az ilyen berendezések vásárlására megkötött szerződések értéke elérte az egymilliárd forintot.

az új rendszerű víztisztító és dúsító berendezések gyártásának a fokozására több külföldi céggel együttműködési, illetve értékesítési szerződéseket kötött a szénbányák. ilyen szerződésük van például dngot, osztrák, svéd és svájci cégekkel. ezeken keresztül a tőkés országoknak jelentős részére kiterjed már a tatabányai vállalat érdekeltsége. a szénbányák sikeres vállalkozását bizonyítja az is, hogy számos alkalommal tökéletes nyugati cégekkel szemben nyerték meg a versenytárgyalást, azaz a tatabányai eljárás mellett döntöttek a vásárló partnerek. nemrégiben svájc egyik legnagyobb papírgyárában a tatabányai módszerrel épített nagyteljesítményű víztisztító berendezést helyeztek üzembe. szlovákiában a duna mellékágában a víz oxigéntartalmának a növelésére levegőztető berendezést helyeztek üzembe. néhány hónapja a spanyol állami szénbányák csaknem egymilliárd dollár értékű berendezés vásárlására kötött szerződést tatabányával. a „legfrissebb”, megállapodás belgrádban született meg: itt a resoviciai szénbánya részére rendeltek iszapvitalentítő berendezést. hazánkban is számos üzemben felszerelték már a tatabányai víztisztítókat, amelyekkel nemcsak a folyók, patakok elszennyeződését előzik meg, hanem többször is felhasználható ipari vízhez jutnak a gyárak.

újabbban nemcsak az iparban, hanem a mezőgazdaságban is egyre nagyobb gondot okoz a szennyvíz. különösen azokon a helyeken, ahol iparszerű állattenyésztő telepeket alakítottak ki. a tatabányai szénbányák idejében felismerte ennek a problémának a jelentőségét, és az ebből fakadó üzleti lehetőségeket is. kidolgozták a nagyüzemi sertéstelepeken keletkező szennyvíz tisztítására alkalmas berendezéseket. lengyelországba és csehszlovákiába már megkezdtek ezek szállítását is.

a szénbányák szakemberei több kutató és tervező intézettel közösen számos újabb eljárás és berendezés kidolgozásán fáradoznak, bővítik a kutatási területet, tökéletesítik az új módszereket./mti/

- 12 -

8.30 bh

bb 17. puja frigyes moszkvába utazott

tr bh -cz

1974. január 8.

puja frigyes külügyminiszter, a szovjetunió minisztertanácsának meghívására néhánynapos hivatalos baráti látogatásra kedden moszkvába utazott. búcsúztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár és a külügyminisztérium vezető munkatársai. jelen volt f.p. bogdanov

trácsos, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője./mti/

bb.20. nemzetközi művésztelep - hajduböszörményben

vid/ré -cz

1974. január 8.

a városi tanács végrehajtó bizottságának döntése alapján ez év nyarán tizennegyedik alkalommal rendezik meg hajduböszörményben a nemzetközi művésztelepet. a nagy hajdu - város 15 külföldi és tíz magyar alkotóművészt lát vendégül egy hónapig. a művésztelep résztvevőinek idei programja gazdagabb és sokrétűbb lesz. kirándulásokat szerveznek részükre a hortobágytól szegedig, irodalmi és művelődéspolitikai előadások, üzemlátogatások, találkozók szerepelnek a tervzetben. újszerű lesz ebben az esztendőben az ugynevezett nemzetközi - napok megtartása, amikor a meghívott külföldi vendégek saját országuk képzőművészetével ismertetik meg alkotó társukat./mti/

13/a

13109

bb 18. halálra gázolta a vonat

fk bh -cz

1974. január 8.

szabolcs-szatmár megyében nyírbogát belterületén kósa sándor 55 éves tsz-mezőőr, helyi lakos kerékpárral a sínekre kanyarodott és a vonat halálra gázolta./mti/

bb 19. Uzemi baleset

fk bh -cz

1974. január 8.

baranya megyében, a komlói kossuth bányalüzemben egy esítte a falhoz nyomta czahecz márton 48 éves vágár, komlói lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy felszínre szállítás közben meghalt. a felelősség megállapítására indult vizsgálat a bányászati felügyelőség bevonásával folyamatban van./mti/

bb.21. negyvenévig szolgált a vasutnál

vid/r6 -cz

1974. január 8.

a gyár vezetői és munkatársai ünnepélyesen búcsúztatták nyugdíjbavonulása alkalmából váczy mihályt, a debreceni járműjavító vállalat üzemlakatos csoportvezetőjét. a többszörösen kitüntetett kiváló dolgozó negyven esztendőig dolgozott a vasutnál. mindennapi fegyelmezett munkája mellett sokat törődött a fiatalok nevelésével, dolgozó társai ~~segítésével~~. több mint ötven ujitását fogadták el váczy mihálynak, s ezek közül huszonkettő a munkavédelemmel volt kapcsolatos./mti/

-- Legészejevelével.

10.10./r6

1140g

- 13-

bb.22. timár mátyás látogatása a taurusnál

fé -cz

1974. január 8.

dr. timár mátyás, a kormány elnökhelyettese kedden látogatást tett a taurus gumipari vállalatnál, ahol dr. horváth lászló vezérigazgató és udvardi károlyné, a pártbizottság titkára tájékoztatást adott a gyár termelési eredményeiről, a gumipar fejlesztéséről. a látogatáson részt vett gör nagy sándor nehézipari miniszterhelyettes és dr. csernok attila, a magyar nemzeti bank elnökhelyettese. a vendégek megtekintették a vállalat árubemutatóját, a taurus abroncsgyár hengerüzemét, és a kísérleti acélradiát- abroncsgyártást. ezt követően a kormány elnökhelyettese az üzem gazdasági és társadalmi vezetőivel időszaki gazdaságpolitikai kérdésekről folytatott eszmecsereét./mti/

--

bb.23. a balsai hidnál megakadtak, de ismét megbontották a tiszán összetorlódtott jégtáblákat

vid-kz/fé -cz

1974. január 8.

az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság, az ovh árvízvédelmi készenlőti szervezet és a tarcali kőbánya robbantóbrigádjai a jégtörőhajók segítségével hétfőn tiszakarád térségében „ostromolták”, a felső-tiszán keletkezett több mint huszonhét kilométernyi veszélyes jégtorlaszt. a délutáni órákig három kilométer hosszúságúra szűkítették. ezt a mintegy négy-öt méter vastagságú jégdugót hétfőn sikerült megbontani és megindítani. a folyón leúszó „jéghegyek”, azonban estefelé a balsai hidnál megakadtak, összecusztak és mintegy két kilométer hosszúságban újabb álló torlaszt alkottak. az öt méternél vastagabb jégmező szétbontását kedden hajnalban kezdték meg az igazgatóság jégtörő hajói. a délelőtti órákban a torlasz megmozdult és a hatalmas jégtáblák megindultak a folyón lefelé. a levonuló zajló jégtáblák a kiskörei vízilépcsőig kísérik és utközben folyamatosan aprítják, hogy az uszó jég- például a tiszánagyfalui kanyarban, el ne akadjon, s főként ne okozzon kárt a vízilépcső duzzasztó berendezéseiben./mti/

--

- 14 -

11.45./fé

12.10g

bb.24. megkezdtek az agyteleki földalatti tó feltöltését

vid-kz/fé -cz

1974. január 8.

a borsod megyei idegenforgalmi hivatal több mint egymillió forintos költség felhasználásával tovább fejleszti az agyteleki baradla cseppkőbarlang bejáratánál kialakított pihenőközpontot. a fenyőligetbe, ahol már tizenegy alpesi jellegű csinos viktorház áll a turisták rendelkezésére, a téli hónapokban korszerű mosdót és zuhanyozót, továbbá tizenegy újabb tájjellegnek megfelelő hétvégi faházat építenek. így a főközlekedési útvonaltól távol eső pihenőparkban az idei szezonban már huszonöt szépkivitelű és kényelmesen berendezett nyaralóban egyszerre száz vendéget helyezhetnek el. a kempingtábor bővítésén kívül tavasszal adják át a forgalomnak hazánk első mesterséges földalatti tavát. a csaknem fél kilométer hosszú és huszonöt méter széles csónakázó tavat a baradla barlang egyik tizenhat méter magas sziklatermében alakították ki, és vízellátását a földalatti stix és acheron patak szolgáltatja. a tó feletti cseppkőektől díszes sziklaményezetet mintegy száz nagyteljesítményű reflektorral világítják meg, s a fény hatására a színes cseppkőképződményeket a víz visszatükrözi. a barlangi tó feltöltését most kezdték meg és februárban vízre helyezik az akkumulátor meghajtású csónakokat./mti/

--

bb.25. 14 ezer diesel-motor készül az idén győrről

vid-kz/fé -cz

1974. január 8.

a terv szerint az idén már 2 milliárd forint értékű terméket produkál a győri magyar vagon- és gépgyár 1969-ben felavatott motorgyára. ez azt jelenti, hogy az év végéig 14 ezer motort és 200 millió forint értékű tartalékalkatrészt gyárt. legtöbb győrről készülő motort az ikarus gyár új típusú autóbúcszába építik be, de exportálnak is belőle jugoszláviába és romániába. az idén a máv is újabb vonatokba szerel be rába-man motort. a nyugatmagyarországi szárnyvonalakon és a balaton északi partján közlekednek majd ezek a motorvonatok. a magyar hajó és darugyár ugyanakkor forgalmi hajókhöz rendelt győri motort./mti/

--

12.15./fé

- 15 -

13.10g

bb.26. budapesti közlekedési balesetek

fk/fé -cz 1974. január 8.

a xviii.kerületben a baross utca és a margó tóvadar utca kereszteződésében dr. tóth andrás 32 éves orvos, budapesti lakos személygépkocsijával elütötte lakatos mihály 52 éves segédmunkás, budapesti lakost, lakatos sérüléseibe a helyszínen belehalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

xviii. kerület, nagykörösi ut és lőrinci bekötő ut kereszteződésében rizmájer mihály 60 éves vasutór, dabasi lakos személygépkocsijával körültekintés nélkül haladt a sorompó nélküli vasuti átjárónál és összeütközött egy vonat-szerelvényel. rizmájer mihályt életveszélyes állapotban szállították a mentők kórházba.

koltai endre 52 éves zenész, budapesti lakos a viii.kerület, kerepesi ut 3.szám előtti kijelölt gyalogátkelőhelyen személygépkocsijával elütötte kaján józsef 58 éves nyugdíjas, monori lakost, az idős férfit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. koltai endre ellen eljárás indult.

viii.kerület, kerepesi ut 11. szám előtt szabálytalan helyen haladt át az uttesten szócs fulöp jakab 73 éves nyugdíjas, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte, súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba./mti/

bb 28. palántáznak a szombathelyi kertész tsz üvegázaiban

vid/kz g1 -cz 1974. január 8.

a szombathelyi kertész tsz-ben hozzáfogtak a tápkockák gyártásához. a közös gazdaság saját berendezéseivel maga állítja elő a palánták neveléséhez szükséges tápkockákat. a következő hetekben több százezer darabot készítenek az e munkával megbízott kertészek. megkezdtek a paprikapalánták tápkockákba való tűzdelését is. ennek befejezése után a paradicsom és a korai szabadföldi káposzta palánták tűzdelésére kerül sor.

a közös gazdaság kertészetében harmincezer négyzetméter üvegfelület alatt kelnek a magok, növekednek, fejlődnek a palánták. /mti/

12,40/g1

- 16 -

bb.27. az integráció jegyében fejlődnek tovább a magyar-szovjet műszaki-tudományos kapcsolatok - életbe léptek az együttműködés korszerű feltételei - dr. jávor ervin nyilatkozata

1/sl/fk/a/-cz

1974. január 8.

1974. január elsején életbe léptek a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködés új általános feltételei, amelynek okmányát a két ország kormányközi bizottságának legutóbbi ülésén fogadták el. mi tette szükségessé az új jogi szabályozást, s ez milyen módon segíti az együttműködés fokozását? a kérdésre a következő tájékoztatást adta dr. jávor ervin, az országos tervehivatal elnökhelyettese somogyi lajosnak, az mti főmunkatársának:

- az idén lesz 25 esztendeje annak, hogy magyarország és a szovjetunió kormánya egyezményt kötöttek a két ország műszaki-tudományos együttműködéséről. ennek végrehajtását kezdettől az általános feltételek okmánya szabályozza, amely gazdasági és társadalmi fejlettségünk előrehaladásával, kapcsolataink bővülésével többször is módosult. az eltelt negyedszázad alatt mindkét ország számára eredményes, gyümölcsöző volt az együttműködés. kezdetben főként mi kaptunk a szovjetuniótól rendkívül nagy segítséget a szocialista ipar alapjainak megteremtéséhez, majd iparunk dinamikus fejlődéséhez, később egyre inkább kölcsönössé vált az együttműködés, amikor már nemcsak kaptunk, hanem a szovjetunió is hasznosan tudta és tudja használni műszaki eredményeinket. a kgst alapokmánya leszögezi, hogy a tagállamok gazdasági és műszaki-tudományos együttműködése a teljes egyenjogúság, a szuverenitás és a nemzeti érdekek tiszteletben tartása, a kölcsönös előnyök és a kölcsönös segítségnyújtás elveinek megfelelően történik. ezek az alapelvek kezdettől érvényesülnek a magyar-szovjet kétoldalú műszaki-tudományos együttműködésben. az alapelvek továbbra is változatlanok, de az együttműködés tartalma, keretei, formái, módszerei jelentős mértékben fejlődtek az elmúlt 25 év alatt. a további fejlődést különösen elősegíti a kgst tagállamok komplex integrációs programja.

/folyt.köv./

12.25/a

- 17 -

1340g

1320g

bb.27./az integráció.....1.folyt./-a

- a kgst 25.ülésszakát követően az integráció jegyében ideiglenes jelleggel már korábban módosítottuk az együttműködés általános feltételeit, hogy megfelelő tapasztalatokat szerezzünk a végleges okmány kidolgozásához. már ebben rögzítettük, hogy az együttműködésnek a korábbinál gazdagabb változatait dolgozzuk ki. a tapasztalatok kedvezők. a két ország között az integrációs elvek alapján tárgyalások kezdődtek például licencvásárlási szerződések megkötéséről, több szerződés már létre is jött. a vbkm akkumulátorgyára, a bakony művek, a híradástechnikai ipari kutató intézet, a nitrokémia és több más vállalat szovjet licenccel segítségével készít a jövőben például galvánelemeket, gyújtógyertyákat, divinilbenzolt. a mom a szovjet sigma gyárral a dattároló mágnesárcsák licencének megvásárlásáról tárgyal. a gép- ipari technológiai intézet szovjet partnerével közös kutatásokra kötött szerződést. egy másik megállapodás szerint a zománc- ipari művek Lampart gyára zománcozott vegyipari berendezések gyártásában működik együtt szovjet vállalatokkal.

- a kedvező tapasztalatok alapján életbe léptethettük azt az okmányt, amely most már hosszabb távra meghatározza a műszaki-tudományos együttműködés új, korszerű formáit, módszereit. ez biztosítja a magyar és szovjet minisztériumok, vállalatok, kutató intézetek közvetlen együttműködését. a kapcsolatok elmélyítéséhez segítséget nyújt azzal is, hogy szabályozza a szakembereknek egymás országaiba hosszabb időre történő kiküldetésének rendjét. egy- értelműen tisztázza, hogy milyen módon történjék térítés ellenében a műszaki-tudományos eredmények kölcsönös átadása, a tudományos és műszaki kutatásokat szolgáló berendezések, műszerek, anyagok mintapéldányainak cseréje, műszaki szakemberek tapasztalatcseréje.

a megállapodás az együttműködés legváltozatosabb formáira nyújt lehetőséget a konzultációktól a tudományos és technikai fejlesztés alapvető irányainak koordinálásáig, a szakemberek cseréjétől a tudományos és műszaki eredmények kölcsönös átadásáig. mód nyílt kooperációs tudományos kutató, tervező, szerkesztő és kísérleti munkákra, más országokból beszerzendő licenceket és know-how-okat érintő konzultációkra és sok egyéb részben hagyományos, de többségében új együttműködési forma alkalmazására. mindez lehetőséget teremt a magyar vállalatok számára a szovjet tudomány és technika eredményeinek hazai hasznosítására, ezeknek az eredményeknek a továbbfejlesztésére vagy mindkét ország szempontjából fontos, újabb tudományos és technikai eredmények létrehozására.

/folyt.köv./
12.35/a

- 18 -

13¹⁰g

bb.27./ integráció.....2.folyt./-a

- az mszmp központi bizottsága 1973. november 25-i ülésén felhívta a figyelmet a szovjetunióval és a többi szocialista országgal való gazdasági együttműködés további kiszélesítésére. ez azért is időszerű, mert folyamatban vannak az 1976-80-as időszak tervkoordinációjának munkálatai. a tervegyeztetések során az ágazati munkacsoportok különösen nagy gondot fordítanak a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködés legfontosabb területeinek kijelölésére, a műszaki fejlesztés alapvető irányainak koordinálására. ez mindkét ország népgazdasága számára fontos, s végső eredményeiben a többi szocialista ország építő munkájának erősödését, a szocialista vilárendszer gazdasági fejlődését is segíti - fejeződik be dr. Jávör Ervin nyilatkozata. /mti/

..

bb.29. a szakmunkásképzés helyzetéről tárgyalt a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid-kz/f6 -cz

1974. január 8.

a szakmunkás tanulóképzés, valamint az üzemen belüli és kívüli felnőtt szakmunkásképzés helyzetéről, fejlesztéséről tárgyalt keddi ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapította, hogy az elmúlt években - a megye gazdasági szerkezetében bekövetkezett változásokkal összhangban - a szakmunkásképzésben résztvevők száma jelentősen emelkedett. az 1960. évi háromezerháromszázzal szemben jelenleg a megye 12. szakmunkásképző intézetében 9.850-en tanulnak. különösen a harmadik ötéves tervben javultak a szakmunkásképzés tárgyi feltételei. 1965-ig a szakmunkásképző iskoláknak 27 saját és 15 bérelt tanterem volt. a harmadik ötéves tervidőszakában 50 új tanterem épült. nem ilyen kedvező a helyzet az iskolák tanműhelyei és kollégiumi ellátottsága tekintetében. iskolai tanműhelyekben még jelenleg is csak a tanulók nyolc százalékáa végezheti a gyakorlatot, kollégiumi ellátásban pedig - 125 százalékos kihasználtság mellett is - a tanulók 11 százaléka részesülhet. a negyedik ötéves tervben a szakmunkásképző hálózat 33 tanteremmel bővült, egy 300 és egy 100 személyes kollégium épült. a megnövekedett igényeket azonban még így sem tudják majd kielégíteni. további tantermekre, főként kollégiumokra, tanműhelyekre lenne szükség.

mindkettőre
a felnőtt szakmunkásképzésben jelentősebb eredményekre az elkövetkező években lehet számítani. jelenleg az a helyzet, hogy az utóbbi években bekövetkezett gyors iparosítás következtében a munkási létszámon belül csökkent a szakmunkások aránya. szakmunkások hiányában ugyanis a szakmunkát igénylő munkahelyek egy részét betanított munkásokkal töltötték fel. a vállalatok a lehetőségek kihasználásával igyekeznek változtatni ezen a helyzeten. /mti/

..

13.10./f6

- 19 -

13¹⁰g

bb.30. ünnepi központi vezetőségi ülés az élelmezéssipari dolgozók szakszervezetében

k fk/pá/fé -cz

1974. január 8.

négy szakmai szakszervezet egyesülési kongresszusának 25. évfordulója alkalmából kedden kibővített ünnepi ülést tartott az élelmezéssipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. az ünnepségen a kv tagjain, a szakszervezetek alapító tagjain, veteránjain kívül részt vett karakas lászló munkaügyi miniszter és viriztai gyula szot titkár is. az ülés előtt a szakszervezet elnöksége a székház előcsarnokában megkoszorozta a mártírok emléktábláját.

az ünnepi kv ülést dr. dabronaki gyula, a szakszervezet elnöke nyitotta meg, majd dr. tamás lászló főtitkár ünnepi beszédében emlékezett meg a négy szakmai szakszervezet - az élelmezési munkások országos szövetsége, a malomipari munkások szabad szakszervezete, a magyarországi husipari munkások országos szabad szakszervezete és az édesipari munkások szabad szakszervezete - harcos múltjáról, tisztelgett az elődök, a küzdőtársak előtt. a főtitkár befejezésül a mostani 200 ezres tagság és a központi vezetőség nevében köszöntötte azokat, akik az akkori 60 ezer élelmezési munkás egy szervezetbe való tömörítéséért küzdöttek, elősegítették az egységet, s akik 25 éve tevékenyen dolgoznak az édesiparban.

a jubileum alkalmából dr. tamás lászló főtitkár több évtizedes kiemelkedő szakszervezeti tevékenységük elismerésül 25 dolgozónak adott át szakszervezeti kitüntetést, ezenkívül nyolcra kapták meg a 60 éves és 11-en az 50-éves szakszervezeti tagság elismeréséért járó oklevelet és jutalmat./mti/

bb 31. növekedett a belső ellenőrzés hatékonysága a termelőszervezetekben - a termelőszervezetek országos tanácsának ülése

t kg mm sl bh -cz

1974. január 8.

a termelőszervezetek országos tanácsa a termelőszervezetek területi szövetségei elnökeinek és titkárainak bevonásával kedden kétnapos tanácskozással ült össze a gellért szállóban, az ülésen részt vett dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmezési minisztériumi államtitkár is.

/folyt. köv./

- 20 -

bb 31. /növekedett a ... 1. folyt./ bh

szabó istván, a tot elnöke beszámolt az elnökség elmúlt évi munkájáról és a szervezetek belső ellenőrzésének helyzetéről. mint mondotta, az elnökség 1973-ban is változatos módszerekkel segítette elő a mezőgazdasági szervezetek szocialista irányú fejlődését. irányelveket adott ki a munkaverseny továbbfejlesztésére, a személyzeti munka tökéletesítésére. ajánlással fordult a mezőgazdasági szervezetekhez a kölcsönös támogatási alap létrehozására. az alap egy-egy területi szövetségen belül a gazdasági hullámvölgybe került szervezetek részére nyújt anyagi támogatást.

számottevően fejlődött a mezőgazdasági szervezetek belső ellenőrzésének rendszere, növekedett az ellenőrzés hatékonysága. a szervezetekben az önkormányzat erősödése nyomán szigorubbá váltak a belső ellenőrzés iránti követelmények. az ellenőrző bizottságok tevékenységében mindinkább szervezeti és működési kérdések átfogó, a szervezet egészére kiterjedő vizsgálat kerül előtérbe, és határozottan lépnek fel a visszasszágokkal szemben. a legutóbbi választások során javult a bizottsági tagok iskolai végzettség szerinti összetétele, magasabb a fiatalok és a nők aránya.

az ellenőrző bizottságok számos helyen még nem látják el megfelelően feladataikat - hangsúlyozta a tot elnöke. helyenként a közgyűlés ellenőrző munkája sem elég hatékony. ezért a mostani ülésen elhangzó hozzászólások, javaslatok alapján a tot elnöksége ajánlást ad ki a mezőgazdasági szervezeteknek és társulásaiknak a belső ellenőrzés továbbfejlesztésével kapcsolatos feladatokról.

szabó istván után moharos józsef, a tot elnökhelyettese beszélt a területi szövetségek tevékenységének és munkamódszereinek tapasztalatairól és a feladatokról. a 2379 mezőgazdasági és halászati termelőszervezet és szakszervezet 50 területi szövetséget tart fenn. a szövetségek fő feladata, hogy előmozdítsák a szervezetek önálló, demokratikus működését és az eredményes vállalati gazdálkodást. a szövetségek segítik a szervezetek közötti gazdasági együttműködések kialakulását, a termékértékesítési szerződések feltételeinek meghatározását, a korszerű termelési eljárások megismerését és az üzemszervezési tapasztalatok hasznosítását.

a tot elnökségének beszámolóját vita követte. a tanácskozás szerdán folytatódik./mti/

- 21 -

13.30 bh

100g

bb.32. juhász ferenc est, a fáklya klubban

pá/sz6/a/-gz

1974. január 8.

vasárnap este a fővárosi pedagógusok fáklya klubjában tartják az irodalmi színpad juhász ferenc estjének bemutatóját. józsef attila sirja című poémát berek katalin, a halottak királyát nagy attila adja elő. /mti/

--

bb.33. dr. szabó zoltán,

k/mm/sz6a/a/-cz

1974. január 8.

a művelődésügyi minisztérium pénzügyi és ellenőrzési főosztályának munkatársa életének 60. évében elhunyt. hamvasztás utáni búcsúztatása január 24-én délelőtt 10.30 órakor lesz a farkasréti temetőben.

a művelődésügyi minisztérium.

/mti/

--

bb.34. a szövetségi szolgáltató ipar helyzetéről tárgyalt a szolnok megyei tanács vb

vid/kz/mné/a/-cz

1974. január 8.

a kisipari szervezetek szolgáltató tevékenységét vizsgálta meg kedden a megyeszékhelyen megtartott ülésén a szolnok megyei tanács végrehajtó bizottsága. mint a terület megátlapította, a iv. ötéves terv első három évében elért eredmények - a jelentős központi támogatás ellenére - messze elmaradtak az előirányzattól.

/folyt.köv./
13.10/a

- 22 -

14³⁵g

bb.34./ a szövetségi.....folyt./-a

a lakossági szolgáltatások árbevételét az egész tervidőszakra 62 millió forintba tervezték, s ehhez 78.5 millió forint értékű beruházást kellett volna megvalósítani. a beruházások fedezetének zöme - több mint 52 millió forint - a különböző támogatásokból származott. a szervezetek azonban mint a vb megátlapította, nem minden esetben teljesítették a támogatás ellenében vállalt kötelezettségeiket. nem kielégítő arányban használják fel a szolgáltatások növelésére közös fejlesztési alapjukat sem. csupán az egynegyedét költik ilyen célokra. a végrehajtó bizottság a tapasztalatok elemzése alapján állást foglal az amellelt, hogy a szervezetek megyei szövetségei ösztönözze jobban a felügyelete alá tartozó szervezeteket a szolgáltató tevékenység arányának növelésére, a szolgáltatások következetes, az igényeknek megfelelő fejlesztésére. /mti/

--

bb.35. időjárásjelentés

fé -cz

1974. január 8.

a meteorológiai intézet jelenti január 8-án 13 órakor:

Sokfelé havasodó, havazás.

európa időjárása az elmúlt 24 óra folyamán alig változott. a szovjetunió európai területén tovább tart a hideg idő, csupán a déli részeken emelkedik 0 fok közelébe a hőmérséklet napi maximuma, az északi területen napközben is mínusz 10 fok körüli hőmérséklet a jellemző. nyugat-európa időjárását továbbra is az enyhe, nedves, óceáni léghullámok irányítják, amelyek a brit-szigetek nyugati partvidékén esőket okoznak. közép-európa és így a kárpát-medence is az említett két időjárási rendszer határában fekszik. ezen a területen az időjárás átmenetet mutat a párás enyhe és a szárazabb, hideg idő között.

hazánkban hétfőn borult volt az ég, csak a nyugati határszélen sütött ki rövid időre a nap. az ország nyugati felében sokfelé esett az eső, havasodó, hó./folyt.köv./

13.35./fé

- 23 -

14³⁵g

bb.35. /időjárás...folyt./fé

a lehullott csapadék mennyisége nem volt jelentős, csupán magyaróvár /mosonmagyaróvár/ környékén érte el a 8 mm-t, hétfőn napközben a hőmérséklet csúcserőke általában plusz 1 - plusz 3 fok között volt, de az ország keleti határvidékén nem emelkedett mínusz 3 fok fölé a hőmérséklet. kedden hajnalban a legalacsonyabb hőmérséklet 0 fok körül volt, csak északkeleten hűlt le a levegő mínusz 3, mínusz 6 fokig. kedden délelőtt országszerte borult volt az ég, a dunántúlon eső, havas eső, keleten hó esett. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 2, plusz 2 fok között volt.

Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 1,1 fok volt, a százéves átlagnál 1,8 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 mm, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

erősen felhős, borult idő, kedden sokfelé eső, havas eső, havazás, szerdán újabb havazások. mérsékelt keleti, dél-keleti szél.
várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában 0 fok körül, északkeleten mínusz 5 fok közelében.
legmagasabb nappali hőmérséklet: plusz 3, mínusz 2 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 179 cm.

/mt1/

--

bb.37. korányi béta

pá bh -cz

1974. január 8.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 67 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása január 14-én, 13 óra 30-kor lesz a x. kerület kozma utca 6. számú temetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága

/mt1/

--
- 24 -

13.45 bh

14^{ko}g

bb.36. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke január 8-án 13 óráig:

se/fé -cz

1974. január 8.

1. eu. tanácsok
2. vonsik nyilatkozat
3. iskolamuzeum
4. csonttollu madarak
5. mecseki január
6. rajzsorozatok
7. kísérleti ház
8. ujjpest és heves megye kapcsolatai
9. újabb üdítőitalok
10. a zalaegerszegi ruhagyár
11. minta belvízrendszer
12. szántóföldi permetező gépek
13. a testvériség gázvezeték csövei
14. játékgyár
15. bartolák mihály nyilatkozata
16. víztisztító berendezések
17. puja moszkvába utazott
18. halálra gázolta a vonat
19. üzemi baleset
20. művésztelep
21. 40 évig szolgált a vasutnál
22. timár mátyás a taurusnál
23. a tiszai jég
24. megkezdtek az aggteleki tó feltöltését
25. diesel-motor gyártás
26. közlekedési balesetek
27. jávor ervin nyilatkozata
28. palántáznak
29. szabolcs megyei vb ülés
30. édosz kv ülés
31. tot ülés
32. juhász ferenc-est
33. meghalt dr.szabó zoltán
34. szolnok megyei vb ülés
35. időjárás
36. hírjegyzék

/mt1/
13.45./fé

14^{ko}g

--

- 25 -

bb.38. utolsó útjára kísérték pless lászló kossuth-díjas érdemes művészt

t nm/tm/fé zs -cz 1974. január 8.

Kedden a farkasréti temetőben barátok, pályatársak, a magyar állami operaház művészei, a hazai zenekedvelő közönség képviselői nagy részvétel kísérték utolsó útjára pless lászló kossuth-díjas érdemes művészt, az operaház nyugalmazott karigazgatóját és karmesterét. az operaház énekkara a gyászszertartás kezdetekor verdi a végzet hatalma című operájának részletét énekelte, majd lukács miklós, a magyar állami operaház igazgatója, karmestere kossuth-díjas érdemes művész vett búcsút az elhunyttól, kiemelve az elhunyt magas művészi munkájának eredményeit. növendékei, akik szerették és tisztelték, egész életrevaló utravalót kaptak tőle. ezután az operaház énekkara nevében lux géza idézte az elhunyt pályafutását, emlékét. a szertartás az operaház énekkarának produkciójával ért véget./mti/

Lechneronali

bb.39. miért drágább? - miért olcsóbb? - gázellátásról tárgyalt a zala megyei tanács vb

vid-kz/fé -cz 1974. január 8.

a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén a 3 megyét - zalaát, veszprémet és somogyt - ellátó közép-dunántúli gázszolgáltatató és szerelő vállalat munkáját értékelte. különösen élénk vitát váltott ki az, hogy a fogyasztói árak, között településekenként nagyok az eltérések. nagykanizsán például 34 fillért fizetnek a fogyasztók egy köbméter gázért, a zalaai községekben egy forint harminchat fillért, zalaegerszegen 1,68 forintot, kaposvárott 1,62 forintot, nagyatádon 1,70 forintot fizet a lakosság a gázért köbméterenként.

1,68 forintot, veszprémenként

a helyenként nagyon alacsony árak indokolatlanul magas, pazarlással azonos értékű fogyasztásra ösztönöznek. a vb érthetetlennek találta, hogy egy vállalat működési területén, de még inkább hogy egy megyén belül is ilyen nagy eltérések vannak a fogyasztói árakban. a különböző gázfogyasztói árak érvényéről a végrehajtó bizottság ülésén résztvevő vállalati vezetők nem tudtak nyilatkozni./mti/

14.05./fé

- 26 -

14.05. 9

bb.40. sok még a hiánycikk a napi fogyasztási cikkek között - a komárom megyei néb vizsgálata

vid bh -cz 1974. január 8.

Állami vállalatok, áfész-ek központjában és boltlátozatában, valamint gyártó üzemekben, összesen 27 helyen vizsgálta meg a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság, folyamatosan a lakosság ellátása a naponta keresett cikkekből. megállapították, hogy sok még a hiánycikk. így többek között nem tudják az igényeket kielégíteni egyes villamosági alkatrészekből, huzott- és hengerelt árukból, kéziszerszámokból, zárból, lakatokból, szerelvény- és zománcárukból. mivel legtöbb esetben a gyártó iparnak azuk a kapacitása, a megyei néb javasolta a gyártó járjon el annak érdekében, hogy a szövsz adjon ki időszeri tájékoztatókat a szakszövetkezetek gyártmánystruktúrájáról. ugyanakkor tüntesse fel a szabad kapacitásokat is, hogy azt hiánycikkek gyártására felhasználhassák.

megállapították a népi ellenőrök azt is, hogy a kiskereskedelmi és áfész hálózatban nincs rendszeres piackutatás. a vásárlók igényeit csak tapasztalatok alapján ismerik. a nagykereskedelemtől lényegesen jobb ez a munka, de ott sem kielégítő. ezért javasolták, hogy a nagykereskedelmi vállalatok szervezzenek olyan információs hálózatot, amellyel tájékoztatják a kiskereskedelmet egy-egy időszak várható árúellátásáról. a kiskereskedelmi és áfész üzletek adjanak viszont tájékoztatást a várható igényekről. emellett javasolták, magyeileg is keressék azokat a lehetőségeket, amelyek bekapcsolásával csökkenteni lehetne a hiánycikkek számát./mti/

bb.41. félmilliárd forint veszprém megye élelmiszeriparának fejlesztésére - ülést tartott a veszprém megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid bh -cz 1974. január 8.

a megye élelmiszeriparának fejlesztésére a IV. ötéves tervben mintegy félmilliárd forintot fordítanak - állapították meg kedden, a veszprém megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. elmondották, hogy a tervidőszak első három évében az élelmiszeriparban a legnagyobb arányú fejlesztés a pápai húszüzemben volt. korszerű hűtő, tároló, előkészítő építésére, a konzervüzem bővítésére, és a gépi technológia korszerűsítésére került sor. pápán ebben az évben egy új húsfeldolgozó építését kezdik meg, amely óránként 7 és fél tonna húst és húskészítményt előállítására lesz képes. az 1975. végére elkészülő létesítményre 150 millió forintot költenek.

/folyt. köv./

- 27 -

14.17 bh

14.17 bh

bb 41. /félmilliárd ... folyt. / bh

az ülésen hangoztatták, hogy a husiparhoz hasonlóan fejlesztik a megye tejiparát is. a növekvő tejtermelés szükségessé tette a tejipari vállalat veszprémi, pápai és keszthelyi üzemének rekonstrukcióját. a keszthelyi napi 50 000 literes új tejüzem építésének befejezése ez év második felében várható. bejelentették az ülésen, hogy a napi 100 000 liter tej feldolgozására alkalmas új veszprémi üzem kijelölése megtörtént, és a tervezési munkák megindultak. ebben az évben devecserben egy napi 20 000 liter kapacitású tejporkészítő üzem is létesül.

az élelmiszeripar fejlődéséről elmondották, hogy a devecserben nemrégiben üzembe helyezett 600 vagon befogadó képességű gabonatarlóhoz hasonló épül balatonfüreden és pápán is. az illetékesek elmondották a végrehajtó bizottság ülésén, hogy felülvizsgálták veszprém megye tanácsi sütőiparának teljesítő képességét és összhangban a fokozódó igényekkel elhatározták, hogy több új üzemot hoznak létre, illetve bővítik a meglévő kenyérgyárak teljesítő képességét./mti/

⁴²bb ré . új ipari tanműhely zalaegerszegen

vid bh -cz

1973. január 8.

a zalaegerszegi 407-es ipari szakmunkásképző intézetben, ahol több mint 2 500 fiatal ismerkedik valamilyen szakmával, új, korszerű fémipari tanműhelyt építettek, amelyben kedden megkezdődött a gyakorlati oktatás. a 120 munkahelyes tanműhely 360 elsőéves szakmunkástanuló szakmai alapképzését szolgálja. a 22 millió forintos költséggel épített és berendezett tanműhely létesítését jelentős anyagi támogatással segítették a zalaegerszegi iparvállalatok. ezzel a létesítménnyel lehetővé vált, hogy az elsőéves ipari tanulók központi, iskolai tanműhelyben ismerkedhessenek meg a választott szakmával. a második és harmadévesek pedig az üzemi, illetve vállalati tanműhelyekben dolgozhatnak.

a zalaegerszegihez hasonló, bár annál kisebb, 90 munkahelyes tanműhely épül nagykanizsán is, a 406-os ipari szakmunkásképző intézet mellett. e két tanműhellyel megteremtődnek zala megyében a magasszintű fémipari szakmunkásképzés feltételei./mti/

- 28 -

14.20 bh

14.50 Gy

bb.43. mérnökképzés zalaegerszegen

vid-kz/fé -cz

1974. január 8.

zala megye fejlődő gépipara egyre több magas műszaki képzettségű szakembert igényel. a meglévő felsőfokú tanintézetek ezt nem is tudják fedezni, ezért a bányai donát műszaki főiskola keretében főiskolai konzultációs központot hoznak létre a zalaegerszegi Ganz Ábrahám gépipari szakközépiskolában. a zalaegerszegi iskolában kedden megkezdődött az első 4 hónapos előkészítő tanfolyam. a mérnökképzésen munkaviszonyban álló érettségizett fiatalok vehetnek részt. az előkészítő tanfolyamra a várakozáson felüli létszámban jelentkeztek a megye üzemében dolgozó gépipari technikumot, szakközépiskolát és gimnáziumot végzett fiatalok, így kedden mintegy 160-as létszámmal kezdődött meg az előkészítő. a 4 hónapos tanfolyam elvégzése és a felvételi vizsgák után követülnek majd ki a megye új általános gépészeti mérnökhalgatói. a szakemberképzés kihelyezett tagozatos rendszerének vannak már jó tapasztalatai zala megyében: a pedagógus ellátás javítására például tanárképző főiskolai tagozat működött zalaegerszegen./mti/

bb.44. elhunyt völcssei Lajos, a híres dőri fazekasmester

vid-fm/fé -cz

1974. január 8.

67 éves korában elhunyt völcssei Lajos dőri fazekasmester, a népművészet mestere. agyagból formált és égetett edényei eljutottak európa sok országába és a tengeren túlra is. legszebb alkotásaiból gazdag gyűjtemény látható a kapuvári rábaközmúzeumban. az évszázadok óta apáról fiúra szálló mesterség nem vesz ki: a mester nyomdokaiba a fia lép./mti/

14.20./fé

- 29 -

M-1505

bb.45. fejér megyei népfrentvezetők tanfolyama balatonaligán

vid-fm/fé -cz 1974. január 8.

Fejér megye 130 népfrentvezetőjének három napos tanfolyama kezdődött meg kedden balatonaligán. dr. tapolczai jeno, a hazafias népfrent fejér megyei bizottságának elnöke mondott megnyitót, majd grósz károly, az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára tartott előadást a szocialista nemzeti egység kérdéseiről, a munkások szerepének növekedéséről a népfrentmunkában, továbbá a nőpolitikai, ifjúságpolitikai feladatokról. ezt követően szentistványi gyuláné, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára a művelődéspolitikai időszerű kérdéseiről tartott tájékoztatót./mti/

bb 46. az ország egyik legmodernebb szakközépiskolai laboratóriuma nyergesuffalun

vid kz bh -cz

1974. január 8.

a nyergesuffalui magyar viscosagyár három évvel ezelőtt egyik épületét átadta a helyi vegyipari szakközépiskolának, és modern laboratóriumokat rendezett be benne a diákok számára. most újabb helyiségeket bocsátott az iskola rendelkezésére. ezekben ugyancsak a vállalat közreműködésével, a megyei tanács költségén 2 millió forint értékű korszerű műszeres laboratóriumot rendeztek be. sokoldaluan segíti majd a fiatalok képzését. polarográffal, kromatográffal és sok más olyan készülékkel dolgozhatnak itt, amelyek csak a legmodernebb gyárakban, laboratóriumokban találhatóak. így a fiatalok nemcsak ellenőrző, anyagvizsgáló, hanem folyamatszabályozási méréseket is tudnak majd végezni. a laboratórium a viszkozagyári szakmunkások képzését is elősegíti./mti/

ko
14.40 bh

MA 1570

- 30 -

bb 47. a nagyközségek tennivalói - tanácsi és népfrent-
vezetők tanácskozása borsodban

vid fm bh -cz

1974. január 8.

a hazafias népfrent borsod megyei bizottsága és a borsod megyei tanács együttműködési megállapodása alapján kedden miskolcon háromnapos tanácskozás kezdődött huszonöt nagyközség tanács- és népfrent-elnökeinek, valamint a hozzájuk tartozó harminckét társult község népfrent-vezetőinek részvételével.

a megnyitón dr. ladányi józsef, a borsod megyei tanács elnöke, a hazafias népfrent országos tanácsának tagja tájékoztatta a résztvevőket a nagyközségek „ státuszáról „, azokról a jogi, társadalompolitikai és községfejlesztési feladatokról, amelyek a nagyobb önállóság alapján nagyobb lehetőségeket is jelentenek.

a résztvevők szerdán és csütörtökön aggteleken folytatják megbeszélésüket. ennek során s. hegedüs lászló, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára a szocialista községpolitikáról, valamint a lakosságnak a településfejlesztésben való részvételéről tart vitaindító előadást, amelyet konzultáció követ. a tanácskozás résztvevői megvitatták a művelődéspolitikai tennivalókat, köztük az „ olvasó népért „ mozgalom ki- szélesítésének lehetőségeit, a munkásság bevonását a művelődési feladatok megoldásába.

a tanácskozás alkalmából avatják fel aggteleken a hazafias népfrent országos tanácsának támogatásával létesített új petőfi-könyvtárat./mti/

bb 48. növekedett a nők és a fiatalok száma a testületekben
- a lakóbizottsági választásokat értékelte a népfrent
budapesti bizottsága

t pr/pá um zs cz

1974. január 8.

az elmúlt esztendő végén a budapesti lakóbizottsági választások jó politikai légkörben, a várakozásoknak megfelelően, eredményesen zajlottak le - állapította meg keddi ülésén a hazafias népfrent budapesti elnöksége.

/folyt.köv./
15.20/um

- 31 -

MA 1570

bb 48. növekedett ...folyt./um

a népfront vezetők a választások tapasztalatait elemezve nyomatékosan hangsúlyozták: szükség volt a lakóbizottságok szervezetéről, választásáról és működéséről megalkotott új tanácsrendeletre, amely új tartalommal töltötte meg e testületek tevékenységét, kimondva, hogy a bizottságok a lakosság öntevékeny társadalmi-érdekképviseleti szervei.

a főváros 22 kerületében 11.459 lakóbizottságot választottak, s csupán 226 gyűlést - az összejövetelnek mindössze két százalékát - kellett megismételni a kellő számú résztvevő hiánya miatt. a választási gyűléseken az előadók - többségükben tanács-
tagok - rendre beszámoltak a lakóterület életéről, fejlődéséről, gondjairól és eredményeiről. élők, elevenek voltak a gyűlések, ezt mutatja a növekvő érdeklődés: az összejöveteleken körülbelül 370 ezren vettek részt, a budapesti választópolgároknak kihívánnyal negyede vállalt aktív részt a lakóbizottságok megválasztásából. a népfront budapesti elnöksége a választógyűlések új vonásaként értékelte, hogy a hozzászólók többségében nem egyéni panaszokat, hanem kis közösségük gondjait tették szóvá, azok megoldását szorgalmazták. a tanácsstagok igen nagy munkát vállaltak magukra, sokan közülük 8-10 helyen is tartottak beszámolót.

Legutóbb 1968-ban voltak lakóbizottsági választások budapestben, ahhoz viszonyítva növekedett a bizottságokban ténykedők és fiatalok száma. nagyobb számban választottak a bizottságokba munkásokat és értelmiségieket.

a budapesti népfront elnökség az eredmények nyugtázása mellett felhívta a figyelmet még megoldatlan, vagy további elemzést igénylő kérdésekre. megállapították például, hogy meglehetősen lassú a lakóterületen dolgozó aktivisták számának növekedése. példa erre, hogy a lakóbizottsági tagok 60 százaléka már korábban is aktív társadalmi munkás volt. külön vizsgálatot igényel az is, hogy a szövetkezeti házakban miért okoztak gondot a választások. a rendelet szerint a lakóbizottság feladatát szövetkezeti házakban az intézőbizottság is elláthatja, s akkor kell lakóbizottságot választani, ha az intéző bizottság nem vállalja. az esetek többségében a szövetkezeti lakástulajdonosok külön kérték, hogy lakóbizottságot választhassanak, s több helyen nyíltan megmondták, hogy nem biznak intézőbizottságukban.

az elnökség végezetül köszönetet mondott mindazoknak, akik munkájukkal hozzájárultak a lakóbizottsági választások jó előkészítéséhez, eredményes lebonyolításához./mti/

- 32 -

15.25/um

NA 150

bb 49. „a festészet az őskortól napjainkig,, - kiállítás
szolnokon

vid/um fm cz

1974. január 8.

„a festészet az őskortól napjainkig,, címmel kedden kiállítás nyílt a szolnoki damjanich muzeumban, a magyar rajzpedagógus szövetség, a városi tanács és a muzeum rendezésében. a kiállításon látható száznyolcvanegy reprodukció elsődlegesen az iskolai rajz- és művészettörténeti oktatást szolgálja. a tárlat az őskortól napjainkig szemlélteti a különböző művészeti korszakokat, stílusirányzatokat. /mti/

bb 50. jó esztendőt zártak - több 1975-re tervezett mutatót is tulteljesítettek a komárom megyei termelőszövetkezetek

vid/um k z cz

1974. január 8.

komárom megye termelőszövetkezetei évek óta országosan kiemelkedő eredményeket érnek el, elsősorban a fajlagos termelési- és a jövedelmezőség mutatókban. 1972-ben például az egy hektárra jutó álló-, forgó- és tiszta vagyonuk mintegy 50 százalékkal volt magasabb az országos átlagnál. az eddigi számvetések alapján már látszik, hogy az elmúlt év sem marad el az előzőektől, sőt több vonatkozásban már az 1975-re tervezett mutatókat is túlzárnyalták a megye közös gazdaságai. így például búzából 30-31 mázsás hektáronkénti átlagot irányoztak elő a negyedik öt éves terv végére. ezzel szemben tavaly már 36 mázsát takarítottak be, ez nemcsak az országos szintet, hanem a megye kiválóan működő állami gazdaságainak a terméseredményeit is egy mázsával felülmúlja. érthető, hogy az 1975-re tervezettnél 100 vagonnal több búzát vásároltak fel a megyében.

a járványos betegségek okozta gondok ellenére is szépen fejlődött az elmúlt évben az állatállomány. a tehén létszám mintegy 650 darabbal gyarapodott. a háztáji gazdaságokban évek óta tartó nagyfokú csökkenés is megállt, így összeségében a szarvasmarha-létszám 2-3 százalékos növekedésével számolnak. helyreállt a sertésstenyésztés egyensúlya is.

/folyt.köv./

- 33 -

15.35/um

NA 150

v

bb 48. növekedett ...folyt./um

a népfront vezetők a választások tapasztalatait elemezve nyomatékosan hangsúlyozták: szükség volt a lakóbizottságok szervezetéről, választásáról és működéséről megalkotott új tanácsrendeletre, amely új tartalommal töltötte meg e testületek tevékenységét, kimondva, hogy a bizottságok a lakosság öntevékeny társadalmi-érdekképviseleti szervei.

a főváros 22 kerületében 11.459 lakóbizottságot választottak, s csupán 226 gyűlést - az összejövetelnek mindössze két százalékát - kellett megismételni a kellő számú résztvevő hiánya miatt. a választási gyűléseken az előadók - többségükben tanács- tagok - rendre beszámoltak a lakóterület életéről, fejlődéséről, gondjairól és eredményeiről. élők, elevenek voltak a gyűlések, ezt mutatja a növekvő érdeklődés: az összejöveteleken körülbelül 370 ezren vettek részt, a budapesti választópolgároknak köztük negyede vállalt aktív részt a lakóbizottságok megválasztásából. a népfront budapesti elnöksége a választógyűlések új vonásaként értékelte, hogy a hozzászólók többségében nem egyéni panaszokat, hanem kis közösségük gondjait tették szóvá, azok megoldását szorgalmazták. a tanács tagok igen nagy munkát vállaltak magukra, sokan közülük 8-10 helyen is tartottak beszámolót.

legutóbb 1968-ban voltak lakóbizottsági választások budapesten, ahhoz viszonyítva növekedett a bizottságokban ténykedők és fiatalok száma. nagyobb számban választottak a bizottságokba munkásokat és értelmiségieket.

a budapesti népfront elnökség az eredmények nyugtázása mellett felhívta a figyelmet még megoldatlan, vagy további elemzést igénylő kérdésekre. megállapították például, hogy meglehetősen lassú a lakóterületen dolgozó aktivisták számának növekedése. példa erre, hogy a lakóbizottsági tagok 60 százaléka már korábban is aktív társadalmi munkás volt. külön vizsgálatot igényel az is, hogy a szövetkezeti házakban miért okoztak gondot a választások. a rendelet szerint a lakóbizottság feladatát szövetkezeti házakban az intézőbizottság is elláthatja, s akkor kell lakóbizottságot választani, ha az intéző bizottság nem vállalja. az esetek többségében a szövetkezeti lakástulajdonosok külön kérték, hogy lakóbizottságot választthassanak, s több helyen nyíltan megmondták, hogy nem biznak intézőbizottságukban.

az elnökség végezetül köszönetet mondott mindazoknak, akik munkájukkal hozzájárultak a lakóbizottsági választások jó előkészítéséhez, eredményes lebonyolításához./mti/

- 32 -

15.25/um

MA-150

bb 49. „a festészet az őskortól napjainkig,, - kiállítás szolnokon

vid/um fm cz

1974. január 8.

„a festészet az őskortól napjainkig,, címmel kedden kiállítás nyílt a szolnoki damjanich muzeumban, a magyar rajzpedagógus szövetség, a városi tanács és a muzeum rendezésében. a kiállításon látható száznyolcvanegy reprodukció elsődlegesen az iskolai rajz- és művészettörténeti oktatást szolgálja. a tárlat az őskortól napjainkig szemlélteti a különböző művészeti korszakokat, stílusirányzatokat. /mti/

bb 50. jó esztendőt zártak - több 1975-re tervezett mutatót is túlteljesítettek a komárom megyei termelősövetkezetek

vid/um k z cz

1974. január 8.

komárom megye termelősövetkezetei évek óta országosan kiemelkedő eredményeket érnek el, elsősorban a fajlagos termelési- és a jövedelmezőség mutatókban. 1972-ben például az egy hektárra jutó álló-, forgó- és tiszta vagyonuk mintegy 50 százalékkal volt magasabb az országos átlagnál. az eddigi számvetések alapján már látszik, hogy az elmúlt év sem marad el az előzőektől, sőt több vonatkozásban már az 1975-re tervezett mutatókat is túlszárnyalták a megye közös gazdaságai. így például búzából 30-31 mázsás hektáronkénti átlagot irányoztak elő a negyedik öt éves terv végére. ezzel szemben tavaly már 36 mázsát takarítottak be. ez nemcsak az országos szintet, hanem a megye kiválóan működő állami gazdaságainak a terméseredményeit is egy mázsával felülmúlja. érthető, hogy az 1975-re tervezettnél 100 vagonnal több búzát vásároltak fel a megyében.

a járványos betegségek okozta gondok ellenére is szépen fejlődött az elmúlt évben az állatállomány. a tehén létszám mintegy 650 darabbal gyarapodott. a háztáji gazdaságokban évek óta tartó nagyfokú csökkenés is megállt, így összeségében a szarvasmarha-létszám 2-3 százalékos növekedésével számolnak. helyreállt a sertésfenésztés egyensúlya is.

/folyt.köv./

- 33 -

15.35/um

MA-150
v

bb 50./ 16 esztendőtfolytm./um

a megye negyedik ötéves terve a termelőszövetkezetekben évi 3,8-4 százalékos bruttó termelési érték növekedéssel számolt. ezzel szemben az első két évben 13, tavaly pedig 14-15 százalékos emelkedést értek el. a tavalyi - előzetes számítások szerinti - 2,1 milliárd forintos bruttó bevétel jelentősen túlhaladja az 1975 végére tervezett összeget. különösen örvendetes, hogy hároméves szünet után várhatóan 5 százalékkal emelkedett a szövetkezetek jövedelme és 17 százalékkal a szövetkezetek vállalati eredménye. a többletet főleg a biztonsági, valamint a szociális és kulturális alap növelésére fordítják.

idén a termelőszövetkezetek egyik legfontosabb feladata, hogy hozzájáruljanak a megye korántsem kielégítő zöltség-és burgonya ellátásának a javításához. emellett a munka-és üzemszerzés korszerűsítésére, a termelési költségek csökkentésére fordítják a legnagyobb figyelmet. /mti/

bb 51. a legsürgősebb feladat az általános iskolai fejlesztés - a művelődésügyi minisztérium és békés megye vezetőinek tanácskozása

vid/um fm cz

1974. január 8.

a közoktatás és a közművelődés időszerű kérdéseiről tárgyalt kedden békéscsabán a művelődésügyi minisztérium és békés megye párt-, illetve tanácsi vezetői. jelen volt többek között dr. garamvölgyi józsef miniszterhelyettes, enyedi g.sándor, az mszmp békés megyei bizottságának titkára és klaukó mátyás, a megyei tanács elnöke.

a legsürgősebb feladat az általános iskolai tanteremhálózat fejlesztése, -állapították meg a tanácskozáson. ez összefügg a népesedéspolitika végrehajtásával is. az általános iskolákéhoz hasonló gondokkal küzdenek a szakmunkásképző intézetek. szó esett az iskolakörzetesítés egyik legnagyobb problémájáról, a diákokotthon hiányáról. békésben egyelőre békéscsabán - és a keddi tanácskozás alapján - mezőhegyesen épül diákokotthon, ahova a tanyasi gyermekeket helyezik.

/folyt.köv./
15.53/um

- 34 -

M-16⁰⁵

vbb 51./ a legsürgősebb ...folytm./um

a közművelődési témában a legégetőbb tannivaló a megyei könyvtár, majd a megyei művelődési központ felépítése. tekintettel a megye több nemzetiségű lakosságára, sürgőssé vált egy régebbi határozat végrehajtása, amely szerint nemzetiségi múzeumot kell létrehozni. a román, szlovák, német és délszláv nemzetiségi lakosság ősi kultúrájának fellelvenítése és bemutatása országos érdekeket is szolgál -, hangsúlyozták a tanácskozás résztvevői. /mti/

bb 52. több mint 1,3 milliárd forint komárom megye lakosságának betétállománya - tanácskozás az otp munkájáról

vid/um fm hgy

1974. január 8.

az otp komárom megyei bizottságának munkájáról, a takarékosági mozgalom megyei helyzetéről tanácskoztak szerdán tatabányán. a megbeszélésen részt vett dr. szirmai jeno, az országos takarékpénztár vezérigazgatója, havasi ferenc, a megyei pártbizottság első titkára és kiss istván, a megyei tanács elnöke.

herczegh lászló megyei igazgató tájékoztatójában elmondta, hogy a megye lakossága tavaly 135 millió forintot helyezett takarékbba. ezzel a betétállomány - amely eddig a legnagyobb - meghaladja már az 1 milliárd 350 millió forintot. foglalkoztak a lakosság rövid- és középlejárati hitelének alakulásával is. az 1 milliárd 60 millió forint legnagyobb részét lakásépítésre, lakásvásárlásra fordították. jelentős eredményként könyvelték el, hogy több mint háromszorosára növekedett a munkáltatói segítséggel felépült lakások száma. a sikerhez hozzájárult a megyei pártbizottság kezdeményezésére indult „épüljön minden száz dolgozó után egy lakos vállalati támogatással, akció. míg 1972-ben 160, addig tavaly 510 lakás építéséhez, illetve megvásárlásához nyújtottak segítséget a vállalatok, intézmények. ebből 267-nél a rendkívül kedvező munkáslakás-építési akciót vették igénybe. egyébként a megyében épült lakások 95 százalékánál valamilyen formában közreműködött a takarékpénztár.

örvendetes tényként állapították meg a tanácskozáson, hogy kiegyensúlyozottabbá vált a tanácsi pénzgazdálkodás. rendeződtek ugyanis azok az utóbbi években sok gondot okozó hiányok, amelyek részben az ipar szerkezeti átalakulása miatt kiesett jövedelmekből, részben a nem megyei székhelyű vállalatok elmaradt befizetéseiből adódtak. megvitatták azt is, hogy az ötödik ötéves tervidőszakra történő átmenet milyen pénzügyi intézkedéseket kíván, elsősorban a lakásépítésnél és a közmű-fejlesztésnél. /mti/

16.13/um

- 35 -

M-16⁰⁰

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 22.sz.hírünk /timár mátyás a taurus-nál / harmadik sorától a szöveg helyesen:

...udvardi károlyné, a pártbizottság titkára tájékoztatást adott a gyár eredményeiről, az iparág fejlesztéséről.

a hír utolsó előtti sorától a szöveg helyesen:

...társadalmi vezetőivel időszerű g a z d a s á g i kérdésekről folytatott eszmecsere./mti/

va szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 27-es számú hírünk /az integráció jegyében fejlődnek ...- jávor ervin nyilatkozata/ 1.folytatása első bekezdésének alulról számított hetedik sorától a szöveget a következőképpen kérjük módosítani:

...készít a jövőben például galvánjelölőket, gyújtógyertyákat, a gépipari technológiai intézet szovjet partnerével ...stb. /a közbeeső szöveg k i m a r a d i/

/mti/

bb 53. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 óráig

um hgy

1974. január 8.

37. elhunyt korányi béla
 38. pless lászló temetése
 39. zala megyei tanács ülése
 40. komárom megyei náb vizsgálata
 41. veszprém megyei tanács ülése
 42. ipari tanműhely
 43. mérnökképzés
 44. elhunyt fazekasmester
 45. népfront vezetők tanfolyama
 46. szakközépiskolai laboratórium
 47. tanácsi és népfrontvezetők tanácskozása
 48. népfront budapesti bizottságának ülése
 49. festészeti kiállítás
 50. komárom megyei tsz-ek
 51. a műv.min.és békés megyei vezetők tanácskozása
 52. az otp munkájáról
 53. hír jegyzék
- 18.08/um

- 36 -

M 1840

bb 54. az ndsz küldöttsége budapesten

gk-ju hgy

1974. január 8.

dusan ulcak elnök vezetésével budapesten tartozkodott a nemzetközi diákszövetség titkárságának küldöttsége, hogy előkészítse az ndsz májusban budapesten sorra kerülő xi. kongresszusát. tájékoztatták vendéglátóikat a nemzetközi diákmozgalmal időszerű kérdéseiről, beszámoltak arról, hogy a nemzetközi diákszövetség milyen programmal készül a kongresszusra és megbeszéléseket folytattak a rendezvény szervezési feltételeiről. az ndsz delegációját fogadta dr. maróthy lászló, a kisz központi bizottságának első titkára is. a küldöttség kedden elutazott budapestről. /mti/

bb 55. a 80 éves bárczi géza köszöntése

t ms/gk um zs hgy

1974. január 8.

a magyar nyelvtudományi társaság kedden a magyar tudományos akadémián tartott ünnepi felolvasó ülésén köszöntötte elnökét, bárczi géza akadémikust

80. születésnapján.

dr. szathmári istván professzor, a társaság főtitkára megnyitó szavai után benkő loránd akadémikus méltatta bárczi gézát, a tudóst, a tanárt és embert, akinek munkássága a nyelvtudomány szinte egész területét átfogta. nyelvjárási és nyelvtörténeti kutatásai iskolát teremtettek. művei a nemzeti múlt, a nemzeti művelődés megismerésének valóságos tárházai. tanári tevékenysége szinte nyelvtudományunk minden művelőjére kiható.

bárczi géza meghatott szavakkal mondott köszönetet a baráti ünneplésért, majd méltatta a nyelvtudományi társaság érdemeit abban, hogy nyelvészetünk a nagy elődökhöz méltó színvonalon áll.

az ünnepi felolvasó ülés második részében b.lőrinczy éva, az új magyar tájszótár felelős szerkesztője ismertette a bárczi géza működésének és gondolatainak jegyében fogant tudományos vállalkozás munkálatainak állását és a szótár várható arculatát. /mti/

19.20/um

M 1840

- 37 -

bb 56. időjárás jelentés

gk um hgy

1974. január 8.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. január 8-án,
kedden este:

megismétlődő havas eső

várható időjárás szerda estig: erősen felhős idő, több-
felé megismétlődő havas eső, havazás. több helyen lesz köd.
mérsékelt, változó irányú, később délies szél. várható leg-
magasabb nappali hőmérséklet mínusz 2 - plusz 3 fok között.
/mti/

va szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 27. sz. hírünk / integráció.../ 2. folyt. 1. bek. 1.
sorában a szöveg helyesen:

... bizottsága 1973 november 28-1 ülésén felhívta ...

/mti/

bb 57. belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

-ju hgy

1974. január 8.

54. ndsz küldöttség
55. bárczi géza köszöntése
56. időjárás jelentés
57. hírjegyzék

21.00/ju

- 38 -

- VEGE -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztette: halasi györgy

NA 2/10

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1974. január 9.

bb 1. vállalati érdek és továbbtanulás - kutatók a munka melletti
tanulás jellemzőiről

i szó/tr-ju zs hgy

1974. január 9.

esztendőről-esztendőre növekszik a felsőoktatásban is a
munka melletti továbbtanulás jelentősége. megfigyelhető azon-
ban, hogy az önképzés egyéni, vállalati és társadalmi érdeke
gyakran eltér egymástól. többszáz vállalatot kérdeztek meg a
felsőoktatási pedagógiai kutatóközpont munkatársai: hogyan ér-
tékelik a jelenlegi helyzetet?

a válaszokból kiderül: , hogy a nagy és a kisvállalatok
dolgozóinak továbbtanulási , diplomaszerezési esélye közel azo-
nos. a közepes nagyságú vállalatoknál viszont lényegesen kisebb
mint a nagy-, illetve kisvállalatoknál. ennek magyarázatát a
szakemberek abban látják, hogy a kisvállalatok jobban rá vannak
utalva a szakember-szükségletük belső forrásból történő fede-
zésére, mint a közepesek. általában ugyanis nem tudnak
olyan kedvező anyagi, előrejutási feltételeket nyújtani, amelyek
a frissen végzett szakembereknek, illetve a más vállalatoktól
kilépőknek jelentős vonzóerőt jelenthetnének.

a nagyvállalatok esetében több okot is figyelembe kell
venni. jelentős a magasan kvalifikált szakemberek luktációjá,
igy bár nagy számban lépnek be a vállalathoz diplomások, és
ugyancsak számottevő a munka mellett diplomát szerzők száma,
a kitépések magas szintje újra meg újra kielégítetlen szükség-
letet támaszt.

/ folyt. köv./

M

- 1 -